

Temos

Individualus darbas su skirtingų poreikių mokiniais.

Individualios pagalbos teikimas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.

Grupinis darbas su skirtingų poreikių mokiniais.

Individualaus darbo samprata

Individualus darbas su skirtingų poreikių mokiniais yra viena iš svarbiausių šiuolaikinės pedagogikos krypčių, siekiant užtikrinti kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmę. Ši darbo forma grindžiama prielaida, kad kiekvienas mokinys yra unikalus – skiriasi jo gebėjimai, mokymosi tempas, interesai, motyvacija, emocinė būseną, socialinė aplinka ir kiti veiksniai, darantys įtaką mokymuisi. Todėl **individualaus darbo samprata** apima ne tik mokymosi turinio pritaikymą, bet ir mokytojo gebėjimą kurti lanksčią, palaikančią ir įtraukią mokymosi aplinką.

Individualus darbas reiškia tikslingą pedagoginį veiksma, orientuotą į konkretų mokinį, jo poreikius ir galimybes. Tai gali būti tiek papildomas paaiškinimas, tiek užduočių diferencijavimas, tiek specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimas. Mokytojas, taikydamas individualų darbą, privalo stebėti mokinio pažangą, analizuoti jo stipriąsias ir silpnąsias puses, bendradarbiauti su specialistais (specialiaisiais pedagogais, logopedais, psichologais), tėvais ir pačiu mokiniu. Individualus darbas nėra izoliuotas – jis integruojamas į bendrą ugdymo procesą, siekiant, kad mokinys jaustųsi visateisis klasės bendruomenės narys.

Svarbu pabrėžti, kad individualus darbas nėra skirtas tik mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų ar specialiųjų poreikių. Jis aktualus ir gabiems mokiniams, kuriems reikia papildomų iššūkių, kūrybiškų užduočių ar galimybių gilinti žinias. Tokiu būdu individualus darbas tampa universaliu įrankiu, leidžiančiu mokytojui diferencijuoti ir personalizuoti ugdymo procesą, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio mokymosi stilių ir poreikius.

Individualaus darbo samprata taip pat apima mokinio savarankiškumo ugdymą. Mokytojas skatina mokinį priimti atsakomybę už savo mokymąsi, kelti tikslus, reflektuoti pažangą ir mokytis iš klaidų. Tai stiprina mokinio motyvaciją, pasitikėjimą savimi ir ugdymosi kompetencijas. Individualus darbas tampa ne tik pedagogine strategija, bet ir vertybine nuostata, grindžiama pagarba mokinio individualumui, jo teisėms ir galimybėms augti.

Individualaus darbo su mokiniais sėkmė priklauso nuo daugybės veiksnių: mokytojo profesionalumo, gebėjimo pažinti mokinį, tinkamai parinktų metodų, mokymosi aplinkos, bendradarbiavimo su tėvais ir specialistais. Kai mokytojas sugeba atpažinti mokinio stiprybes ir sunkumus, kurti pasitikėjimu grįstą ryšį, mokinys jaučiasi saugus, motyvuotas ir įtrauktas į mokymosi procesą. Sėkmė pasiekama tuomet, kai mokinys ne tik įgyja žinių, bet ir ugdo mokymosi gebėjimus, savarankiškumą, pasitikėjimą savimi. Individualus darbas leidžia mokiniui mokytis savo tempu, gauti reikiamą pagalbą, o mokytojui – lanksčiai reaguoti į besikeičiančius poreikius.

Tačiau šis procesas nėra be iššūkių. Vienas didžiausių – laiko trūkumas. Mokytojui tenka dirbti su visa klase, o individualus dėmesys kiekvienam mokiniui reikalauja papildomų resursų. Kitas iššūkis – mokinių įvairovė: skirtingi gebėjimai, mokymosi stiliai, emociniai ir socialiniai poreikiai. Mokytojui būtina nuolat diferencijuoti užduotis, taikyti įvairius metodus, o tai reikalauja kūrybiškumo ir pasirengimo.

Skirtinguose dalykuose iššūkiai pasireiškia skirtingai. Pavyzdžiui, matematikos pamokose dažnai tenka spręsti mokinių baimę suklysti, nepasitikėjimą savo gebėjimais, todėl svarbu kurti palaikančią atmosferą ir pateikti užduotis, kurios skatintų mąstymą, o ne tik teisingą atsakymą. Lietuvių kalbos pamokose iššūkis gali būti kalbiniai sunkumai, ypač mokiniams, turintiems specifinių rašymo ar skaitymo sutrikimų – čia svarbu taikyti alternatyvius tekstų analizės ir kūrybinio rašymo metodus. Gamtos mokslų pamokose iššūkis – abstrakčių sąvokų supratimas, todėl individualus darbas gali apimti praktines veiklas, eksperimentus, vizualizacijas. Menų pamokose – mokinių saviraiškos laisvė ir skirtingas estetiškas suvokimas, todėl mokytojas turi gebėti skatinti kūrybiškumą ir nevertinti pagal vienodus kriterijus.

Individualus darbas reikalauja ne tik pedagoginių žinių, bet ir emocinio intelekto, lankstumo, gebėjimo reflektuoti ir mokytis kartu su mokiniu. Tai nuolatinis procesas, kuriame svarbiausia – pagarba mokinio individualumui ir tikėjimas jo galimybėmis.

Individualios pagalbos teikimas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP), yra neatsiejama įtraukiojo ugdymo dalis, grindžiama pagarba kiekvieno mokinio individualumui ir teisėmis į kokybišką išsilavinimą. Šio darbo principai atspindi ne tik pedagoginę atsakomybę, bet ir humanistinę nuostatą – matyti mokinį kaip visavertį, gebantį augti ir mokytis pagal savo galimybes.

Specialiųjų ugdymo(si) poreikių turinčių mokinių ugdymo galimybės ir užduočių pritaikymo principai

<https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/Specialiuju-u-ugdymosi-poreikiu-turinciu-mokiniu-ugdymo-galimybes-ir-uzduociu-pritaikymo-principai.pdf>

Pirmasis principas – **individualumo pripažinimas**. Mokytojas turi suprasti, kad kiekvienas SUP turintis mokinys pasižymi unikaliu poreikių deriniu: tai gali būti pažintiniai, emociniai, fiziniai ar socialiniai iššūkiai. Todėl ugdymo turinys, metodai, vertinimas ir aplinka turi būti pritaikyti konkrečiam mokiniui, o ne standartizuoti.

Antrasis – **pozityvus požiūris ir palaikymas**. Mokytojas turi tikėti mokinio galimybėmis, skatinti jo stiprybes, o ne koncentruotis į trūkumus. Svarbu kurti saugią, palaikančią mokymosi atmosferą, kurioje mokinys jaustųsi priimtas, vertinamas ir drąsus mokytis.

Trečiasis – **bendradarbiavimas**. Individualus darbas su SUP mokiniais reikalauja glaudaus ryšio su tėvais, specialiaisiais pedagogais, logopedais, psichologais ir kitais specialistais. Tik komandinė veikla leidžia tiksliai įvertinti mokinio poreikius ir parinkti tinkamiausias pagalbos formas.

Ketvirtasis – **lankstumas ir diferencijavimas**. Mokytojas turi gebėti keisti pamokos eigą, užduotis, vertinimo kriterijus, kad mokinys galėtų dalyvauti ugdymo procese pagal savo galimybes. Tai reiškia ne tik techninius sprendimus, bet ir kūrybišką požiūrį į mokymąsi.

Penktasis – **savivaldos ir savarankiškumo skatinimas**. Nors SUP mokiniams dažnai reikia papildomos pagalbos, svarbu ugdyti jų gebėjimą mokytis savarankiškai, priimti sprendimus, reflektuoti savo pažangą. Tai stiprina jų pasitikėjimą savimi ir ruošia gyvenimui už mokyklos ribų.

Šeštasis – **nuolatinė refleksija ir tobulėjimas**. Mokytojas turi nuolat vertinti, ar taikomos strategijos yra veiksmingos, ar mokinys progresuoja, ir esant reikalui – keisti požiūrį, metodus, bendravimo būdus. Tai reikalauja profesionalumo, empatijos ir atvirumo pokyčiams.

Pasirengimas teikti individualią pagalbą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, prasideda nuo gilaus **mokinio pažinimo** – jo gebėjimų, sunkumų, emocinės būsenos, socialinės aplinkos ir mokymosi stiliaus. Mokytojas turi ne tik žinoti diagnozę ar specialistų išvadas, bet ir stebėti mokinį kasdienėje veikloje: kaip jis reaguoja į užduotis, kokie metodai jam veiksmingiausi, kada jis jaučiasi saugus ir motyvuotas. Tai reikalauja empatijos, kantrybės ir nuolatinės refleksijos.

Ugdymosi poreikių pažinimas apima ne tik akademinis gebėjimus, bet ir komunikacijos, savireguliacijos, socialinio bendravimo aspektus. Mokytojas turi gebėti atpažinti, ar mokinys supranta instrukcijas, ar jam reikalinga vizualinė pagalba, ar jis geba susikaupti, ar jam sunku dirbti grupėje. Ši informacija leidžia pritaikyti ugdymo turinį, metodus ir vertinimą taip, kad mokinys galėtų dalyvauti mokymosi procese pagal savo galimybes.

Individualių ypatumų pažinimas taip pat reiškia mokinio stiprybių identifikavimą. Dažnai specialiųjų poreikių turintys mokiniai pasižymi išskirtiniu kūrybiškumu, jautrumu, vizualiniu mąstymu ar kitomis savybėmis, kurios gali būti puikiu pagrindu mokymuisi. Mokytojas, pastebėjęs šias stiprybes, gali jas integruoti į pamokas, skatinti mokinio savivertę ir motyvaciją.

Pasirengimas apima ir bendradarbiavimą su specialistais – specialiaisiais pedagogais, logopedais, psichologais. Jų išvalgos padeda tiksliau suprasti mokinio poreikius ir parinkti tinkamiausias strategijas. Taip pat svarbus ryšys su tėvais – jie gali suteikti vertingos informacijos apie vaiko elgesį, pomėgius, kasdienes iššūkius.

Galiausiai, pasirengimas reiškia mokytojo profesinį augimą – domėjimąsi įtraukiojo ugdymo principais, dalyvavimą mokymuose, metodinės medžiagos analizę. Tik nuolat tobulėjantis pedagogas gali užtikrinti kokybišką pagalbą ir kurti aplinką, kurioje kiekvienas mokinytis jaustųsi vertinamas ir galintis mokytis.

Individualios pagalbos teikimas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, **įgyvendinamas** vyksta per kruopščiai parinktų mokymo ir mokymosi metodų pritaikymą, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio individualias galimybes, poreikius ir stiprybes. Šis procesas reikalauja ne tik pedagoginių žinių, bet ir empatijos, lankstumo bei nuolatinės refleksijos. Mokytojas turi gebėti kurti aplinką, kurioje mokinys jaustųsi saugus, priimtas ir motyvuotas mokytis.

Vienas iš pagrindinių principų – mokymosi turinio diferencijavimas. Tai reiškia, kad mokytojas pritaiko užduotis pagal mokinio gebėjimų lygį, pateikia jas įvairiais formatais – tekstu, vaizdais, garsais ar praktiniais pavyzdžiais. Pavyzdžiui, mokiniui, turinčiam skaitymo sunkumų, tekstas gali būti pateikiamas garsiniu būdu, o mokiniui, turinčiam dėmesio sutrikimų – trumpesnėmis, aiškiai struktūruotomis dalimis.

Taip pat svarbus metodų lankstumas. Mokytojas taiko aktyvius mokymosi metodus – žaidimus, eksperimentus, projektinę veiklą, individualius pokalbius, kurie leidžia mokiniui mokytis per patirtį. Vizualinės priemonės, pavyzdžiui, schemas, paveikslėliai, spalviniai kodai, padeda mokiniui geriau suprasti ir įsiminti informaciją. Technologijų naudojimas – interaktyvios lentos, planšetės, specialiosios programėlės – tampa ne tik pagalbos priemone, bet ir motyvatoriumi.

Svarbu ir mokymosi tempas. Mokytojas turi leisti mokiniui mokytis savo ritmu, suteikti papildomo laiko užduotims atlikti, vertinti pažangą ne pagal bendrus standartus, o pagal individualų progresą. Tai stiprina mokinio pasitikėjimą savimi ir skatina mokymosi motyvaciją.

Mokymosi metodų pritaikymas apima ir emocinę paramą. Mokytojas turi kurti palaikančią atmosferą, kurioje mokinys nebijotų suklysti, galėtų drąsiai reikšti mintis ir jaustųsi vertinamas. Tai ypač svarbu mokiniams, turintiems elgesio ar emocijų sutrikimų – jiems būtina aiški struktūra, nuspėjama dienotvarkė, pozityvus grįžtamasis ryšys.

Įgyvendinant individualią pagalbą, svarbus ir bendradarbiavimas su specialistais – logopedais, specialiaisiais pedagogais, psichologais. Jų rekomendacijos padeda mokytojui tiksliau parinkti metodus ir priemones. Taip pat būtinas ryšys su tėvais – jie gali suteikti vertingos informacijos apie vaiko poreikius ir padėti užtikrinti tęstinumą tarp mokyklos ir namų.

Taikomi individualūs mokymo metodai:

- **Diferencijuotas mokymas** – užduotys pritaikomos pagal mokinio gebėjimų lygį, mokymosi tempą ir interesus.
- **Vizualinės priemonės** – schemas, paveikslėliai, spalviniai kodai padeda geriau suprasti ir įsiminti informaciją.
- **Multisensorinis mokymas** – informacija pateikiama per skirtingus jutimo kanalus (regą, klausą, lytėjimą), ypač veiksminga mokiniams su raišos sutrikimais.
- **Individualios konsultacijos** – mokytojas skiria papildomą laiką mokiniui, paaiškina užduotis, padeda reflektuoti mokymosi procesą.
- **Technologijų taikymas** – naudojamos planšetės, interaktyvios lentos, specialiosios programėlės (pvz., skaitymo ar kalbos lavinimo).
- **Žingsnis po žingsnio metodas** – užduotis skaidoma į mažus etapus, kad mokinys galėtų sėkmingai ją įveikti.
- **Pozityvaus pastiprinimo metodas** – mokinys skatinamas už pastangas, o ne tik už rezultatus, stiprinamas pasitikėjimas savimi.
- **Mokymasis per patirtį** – praktinės veiklos, eksperimentai, žaidimai padeda geriau įsisavinti žinias.
- **Socialinių įgūdžių lavinimas** – integruojamos veiklos, kurios padeda mokiniui bendrauti, bendradarbiauti ir spręsti konfliktus.

Individualios pagalbos teikimas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, yra neatsiejamas nuo nuolatinės **veiklos analizės**. Tai reiškia, kad mokytojas ne tik taiko tam tikrus metodus, bet ir reflektuoja jų veiksmingumą, stebi mokinio pažangą, koreguoja strategijas ir ieško naujų būdų, kaip geriau atliepti mokinio poreikius. Analizė apima tiek akademinis rezultatus, tiek emocinę savijautą, socialinį įsitraukimą ir mokymosi motyvaciją.

Pavyzdžiui, mokinys, turintis autizmo spektro sutrikimą, gali sunkiai toleruoti garsus ir netikėtus pokyčius. Mokytojas pastebi, kad pamokos pradžioje mokinys būna neramus, todėl nusprendžia įvesti vizualinį dienos planą su piktogramomis, kuris padeda mokiniui suprasti, kas jo laukia. Po kelių savaičių mokytojas analizuoja situaciją ir pastebi, kad mokinys tapo ramesnis, aktyviau dalyvauja veiklose. Tai rodo, kad pritaikyta strategija buvo veiksminga.

Kitas pavyzdys – mokinys, turintis specifinių skaitymo sunkumų. Jam sunku suvokti tekstą, todėl mokytojas taiko garsinio skaitymo metodą, naudoja skaitmenines priemones, leidžia mokiniui klausytis tekstų. Po tam tikro laiko mokytojas pastebi, kad mokinys geriau supranta turinį, geba atsakyti į klausimus ir net pradeda skaityti trumpus tekstus savarankiškai. Analizė rodo, kad garsinis mokymas padėjo įveikti skaitymo barjerus.

Veiklos analizė taip pat apima bendradarbiavimą su specialistais.

Pavyzdžiui, logopedas rekomenduoja tam tikras kalbos lavinimo užduotis, kurias mokytojas integruoja į pamokas. Po mėnesio mokytojas ir logopedas aptaria pažangą – ar mokinys geriau artikuliuoja garsus, ar plečiasi jo žodynas. Tokia analizė leidžia koreguoti veiksmus ir užtikrinti tęstinumą.

Svarbu ir mokinio savirefleksija. Mokytojas skatina mokinį vertinti savo pažangą, kelti tikslus, aptarti, kas jam sekasi, o kas kelia sunkumų. Tai stiprina mokinio savarankiškumą ir motyvaciją.

Pavyzdžiui, mokinys, turintis dėmesio sutrikimų, pradeda naudoti užduočių planavimo korteles, o po kelių savaičių pats geba susiplanuoti veiklą ir ją atlikti be priminimų.

Grupinio darbo su skirtingų poreikių mokiniais **samprata** grindžiama įtraukiojo ugdymo principais, kuriuose svarbiausia – kiekvieno mokinio dalyvavimas, bendradarbiavimas ir mokymasis kartu.

Grupinis darbas nėra vien tik mokinių susodinimas į grupes – tai tikslingai organizuota veikla, kurioje mokiniai, nepaisant jų gebėjimų, mokymosi stiliaus ar specialiųjų poreikių, dirba kartu siekdami bendro tikslo. Tokia veikla ugdo ne tik akademinis gebėjimus, bet ir socialinius įgūdžius, empatiją, toleranciją bei savivertę.

Grupinio darbo esmė – mokymasis vieniems iš kitų. Skirtingų poreikių mokiniai grupėje gali papildyti vieni kitus: vienas geriau skaito, kitas puikiai piešia, trečias moka aiškiai išreikšti mintis. Mokytojo uždutis – sukurti tokias grupes, kuriose kiekvienas mokinys jaustųsi reikalingas ir galėtų prisidėti pagal savo stiprybes. Tai ypač svarbu mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių – jie dažnai patiria atskirtį, o grupinis darbas leidžia jiems tapti aktyviais dalyviais.

Grupinis darbas taip pat padeda mokiniams mokytis bendradarbiavimo: išklaudyti kitą, priimti skirtingas nuomones, spręsti konfliktus, dalintis atsakomybe. Mokytojas turi aiškiai apibrėžti uždutis, paskirstyti vaidmenis, stebėti grupės dinamiką ir, esant reikalui, padėti mokiniams susitarti. Tai reikalauja ne tik pedagoginių gebėjimų, bet ir emocinio jautrumo.

Svarbu, kad grupinis darbas būtų struktūruotas ir palaikomas. Mokytojas turi užtikrinti, kad uždutys būtų suprantamos visiems mokiniams, kad būtų naudojamos vizualinės priemonės, aiškūs laiko rėmai ir vertinimo kriterijai. Mokiniai turi žinoti, ko iš jų tikimasi, kaip jie gali prisidėti ir kaip bus vertinamas jų indėlis.

Grupinio darbo samprata apima ir mokymosi motyvacijos stiprinimą. Mokiniai, dirbdami kartu, jaučiasi mažiau vieniši, drąsiau reiškia mintis, mokosi iš klaidų ir patiria sėkmę. Tai ypač svarbu tiems, kurie dažnai susiduria su mokymosi sunkumais – grupė tampa saugia erdve augti ir mokytis.

Grupinio darbo organizavimas su skirtingų poreikių mokiniais reikalauja ypatingo dėmesio, planavimo ir lankstumo. Organizavimo ypatumai apima ne tik fizinių grupių sudarymą, bet ir emocinį, socialinį bei metodinį pasirengimą.

Vienas iš svarbiausių ypatumų – **grupių sudarymas**. Mokytojas turi suburti grupes taip, kad jose būtų skirtingų gebėjimų, poreikių ir stiprybių mokiniai. Tai leidžia mokiniams mokytis vieniems iš kitų, o specialiųjų poreikių turintiems vaikams – jaustis įtrauktiems ir vertinamiems. Grupėje kiekvienas mokinys turi turėti aiškų vaidmenį, kuris atitiktų jo galimybes ir skatintų aktyvų dalyvavimą.

Kitas ypatumas – **užduočių diferencijavimas**. Grupinio darbo užduotys turi būti pritaikytos taip, kad kiekvienas mokinys galėtų prisidėti pagal savo stiprybes. Pavyzdžiui, mokinys, turintis kalbos sunkumų, gali atlikti vizualinę užduoties dalį, o kitas – pristatyti grupės rezultatus. Mokytojas turi užtikrinti, kad užduotis būtų aiški, struktūruota ir suprantama visiems grupės nariams.

Svarbus ir **socialinių įgūdžių ugdymas**. Mokytojas turi padėti mokiniams išmokti bendradarbiauti, išklaudyti vieni kitus, spręsti konfliktus ir priimti skirtingas nuomones. Tam gali būti naudojamos bendravimo taisyklės, refleksijos kortelės, grupės susitarimai. Tai ypač svarbu mokiniams, turintiems elgesio ar emocijų sunkumų – jiems reikia aiškių ribų ir palaikymo.

Dar vienas ypatumas – **grupės dinamikos stebėjimas**. Mokytojas turi aktyviai stebėti, kaip grupė veikia, ar visi mokiniai įsitraukę, ar nėra atskirties ar dominavimo. Esant reikalui, mokytojas koreguoja grupės sudėtį, keičia vaidmenis ar padeda spręsti iškilusius sunkumus. Tai reikalauja ne tik pedagoginių, bet ir emocinio intelekto gebėjimų.

Taip pat svarbu **pozityvus grįžtamasis ryšys**. Mokytojas turi ne tik vertinti galutinį rezultatą, bet ir procesą – kaip mokiniai bendradarbiavo, kaip sprendė problemas, kaip prisidėjo prie grupės darbo. Tai stiprina mokinių motyvaciją ir pasitikėjimą savimi.

Galiausiai, grupinio darbo organizavimas turi būti **nuoseklus ir planingas**. Mokytojas turi numatyti tikslus, pasirošti priemones, apgalvoti vertinimo kriterijus ir užtikrinti, kad kiekvienas mokinys turėtų galimybę mokytis ir augti grupėje.

Grupinis darbas mokykloje yra viena iš svarbiausių ugdymo formų, leidžiančių mokiniams ne tik įgyti žinių, bet ir lavinti bendravimo, bendradarbiavimo, problemų sprendimo bei kritinio mąstymo įgūdžius. Dirbant su skirtingų poreikių mokiniais, grupinis mokymasis įgyja dar didesnę reikšmę, nes tampa priemone, skatinančia įtrauktį, empatiją ir pagarbą individualiems skirtumams.

Efektyviai dirbančios mokymosi grupės kūrimas prasideda nuo tinkamo grupės sudarymo. Mokytojas turi atsižvelgti į mokinių gebėjimus, interesus, asmenybės bruožus ir specialiuosius ugdymosi poreikius. Grupės turėtų būti heterogeniškos – tai reiškia, kad jose turėtų būti įvairių gebėjimų mokiniai. Tokia sudėtis leidžia stipresniems mokiniams padėti silpnesniems, o pastariesiems – mokytis iš bendraamžių. Tuo pačiu, kiekvienas mokinys turi jaustis reikalingas ir turėti aiškų vaidmenį grupėje, kad galėtų prisidėti pagal savo stiprybes.

Užduočių parinkimas yra kitas svarbus aspektas. Jos turi būti prasmingos, skatinti bendradarbiavimą ir leisti mokiniams pasitelkti savo gebėjimus. Pavyzdžiui, jei grupėje yra mokinys, turintis kalbos sutrikimų, jam galima patikėti vizualinę užduoties dalį – piešimą, maketavimą ar informacijos pateikimą plakate. Tuo tarpu mokinys, turintis stiprius analitinius gebėjimus, gali būti atsakingas už informacijos analizę ar išvadų formulavimą. Tokiu būdu kiekvienas mokinys prisideda prie bendro rezultato, o grupė veikia kaip darni sistema.

Grupės dinamika ir bendravimas yra ne mažiau svarbūs. Mokytojas turi skatinti pozityvų bendravimą, aktyvų klausymąsi, nuomonės išsakymą ir pagarbą kitam. Konfliktų atveju svarbu mokyti mokinius juos spręsti konstruktyviai, ieškant kompromisų. Grupės darbas neturėtų būti tik užduoties atlikimas – tai ir socialinių įgūdžių lavinimas, kuris ypač svarbus skirtingų poreikių mokiniams.

Vertinimas grupinio darbo metu turi apimti ne tik galutinį rezultatą, bet ir procesą. Mokytojas turėtų stebėti, kaip mokiniai bendradarbiauja, kaip paskirstomos užduotys, ar kiekvienas mokinys yra įtrauktas. Naudinga taikyti savęs ir grupės vertinimo metodus, kurie skatina refleksiją ir padeda mokiniams suprasti savo stiprybes bei tobulintinas sritis.

Grupinio darbo metodo taikymas su SUP mokiniais

Dirbant su mokiniais, turinčiais SUP, grupinis darbas turi būti kruopščiai suplanuotas. Mokytojas privalo įvertinti kiekvieno mokinio stiprybes, poreikius ir galimybes. Grupės turėtų būti sudaromos taip, kad jose būtų įvairių gebėjimų mokiniai – tai leidžia kurti palaikančią aplinką, kurioje stipresni mokiniai padeda silpnesniems, o mokiniai su SUP gali mokytis iš bendraamžių.

Svarbu, kad užduotys būtų diferencijuotos – tai reiškia, kad jos pritaikomos pagal mokinių gebėjimus. Pavyzdžiui, mokinys, turintis dėmesio koncentracijos sunkumų, gali gauti trumpesnę, aiškiai struktūruotą užduotį, o mokinys, turintis kalbos sutrikimų, gali prisidėti vizualine veikla – piešti, maketuoti ar kurti plakatus. Tokiu būdu kiekvienas mokinys prisideda prie bendro rezultato ir jaučiasi vertingas.

Grupinio darbo metu svarbu aiškiai paskirstyti vaidmenis. Mokytojas gali paskirti „komandos vadovą“, „rašytoją“, „pranešėją“, „dizainerį“ ir pan. Vaidmenys turėtų būti parinkti taip, kad atitiktų mokinių stiprybes. Pavyzdžiui, mokinys, turintis autizmo spektro sutrikimą, gali būti atsakingas už informacijos paiešką, nes dažnai pasižymi aukštu dėmesingumu detalėms.

Mokytojo vaidmuo

Mokytojas grupinio darbo metu tampa moderatoriumi. Jis stebi grupės dinamiką, padeda spręsti konfliktus, skatina refleksiją. Mokytojas turi būti pasirengęs suteikti papildomą pagalbą mokiniams su SUP – tai gali būti vizualinės instrukcijos, papildomas laikas, raminanti aplinka ar individualus paaiškinimas.

Svarbu skatinti pozityvų bendravimą – mokiniai turi išmokti klausytis vienas kito, gerbti nuomonę, priimti skirtumus. Grupinis darbas tampa ne tik mokymosi priemone, bet ir socialinių įgūdžių lavinimo erdve.

Refleksija ir vertinimas

Po grupinio darbo svarbu skirti laiko refleksijai. Mokiniai gali aptarti, kas pavyko, ką reikėtų tobulinti, kaip jautėsi dirbdami grupėje. Mokytojas gali naudoti savęs ir grupės vertinimo lapus, kurie padeda mokiniams įsivertinti ir mokytis iš patirties.

Vertinant grupinį darbą su SUP mokiniais, svarbu atsižvelgti ne tik į rezultatą, bet ir į procesą – pastangas, bendradarbiavimą, isitraukimą. Tai skatina mokinius jaustis vertinamais ir motyvuojia toliau dalyvauti grupinėse